

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
СЕКТОР ЗА ЈАВНА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА
НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЈА ЗА ФИНАНСИИ И ЕКОНОМИЈА (МИНИСТЕРСТВОТО
ЗА ФИНАНСИИ, ХОЛАНДИЈА)

ПОЧЕТЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА МАТРА ПРОЕКТОТ „ЗАЈАКНУВАЊЕ И ИМПЛЕМЕНТИРАЊЕ
НА ЈАВНАТА ВНАТРЕШНА ФИНАНСИСКА КОНТРОЛА НА
ЦЕНТРАЛНО НИВО“

Договор: МАТ08/МК/9/2

Имплементатор: Национална академија за финансии и економија
(Министерството за финансии, Холандија)

Хаг, 15 октомври 2009

Содржина

1. Вовед
2. Напредок во почетната фаза
3. Конечен модел на проектот
4. Анекс 1: Хронолошки распоред
5. Анекс 2: Буџет (во Excel)

1. Вовед

Матра на предпристапната програма за проекти (MPAP) има за цел поддршка на владите на Бугарија, Хрватска, Република Македонија, Романија и Турција со прашањата поврзани со пристапот, преку билатералната соработка на проекти. Во име на холандското министерството за економски работи, Агенцијата за меѓународен бизнис и соработка (во овој извештај се нарекува ЕВД) е одговорна за спроведување на MPAP.

Во рамките на MPAP-програмата, ЕВД го идентификуваше проектот "Зајакнување и имплементирање на јавната внатрешна финансиска контрола (ЈВФК) на централно ниво" (референца: MAT08/МК/9/2). Договорната страна е Националната академија за финансии и економија на холандското министерството за финансии.

Проектот официјално започна на 1 мај 2009; почетната фаза траеше од мај до октомври 2009 година. Во текот на овој период, беа превземени неколку активности. Суштинска беше посетата (минатиот септември) на холандското раководство на проектот на Секторот за ЈВФК во Скопје да се зборува за проектот во целина. За време на оваа мисија, сите активности на MPAP проектот беа испланирани. Соработката меѓу македонската и холандската страна е плодна и ветувачки. Законот за ЈВФК беше усвоен од страна на Собранието на Република Македонија. Усвојувањето на законот за ЈВФК беше еден од предусловите за започнување на овој MPAP-проект. И холандската и македонската страна очекуваат плодна соработка на овој MPAP проект.

2. Напредок во почетната фаза

Во септември, холандската делегација (г-дин Јос Наут, г-ѓа Ана ван Амеронген, г-дин Михил Бекер, г-дин Вернер Деенен) го посетија Секторот за ЈВФК во Скопје (г-дин Трајко Спасовски, г-ѓа Марија Костовска) и локалниот експерт (г-ца Наталија Димитровска). За време на оваа посета, учесниците дискутираа за MPAP проектот во целина и планираните активности на целиот проект (види дел 3).

Делегацијата оствари средби со претставници на Државниот завод за ревизија (ДЗР), Секретаријатот за европски прашања на македонската Влада и Холандската амбасада во Скопје. Понатаму, делегацијата имаше средба со г-дин Брорд ван Вестинг, лидер на проектот "Соработка меѓу ДЗР и НСР со цел да се подобри развојот на ДЗР до надлежен надворешен ревизор". За време на оваа средба, учесниците увидоа дека ќе

има можност да работат заедно. Учесниците заклучија дека тоа може да биде позитивно за двете страни да се разменат информации за два проекти, како и да ги разменат почетните извештаи и извештаите за напредокот.

Освен оваа почетна мисија, првата мисија во областа на "зајакнување на секторот за ЈВФК" веќе беше одржана. Нејзините резултати ќе се дискутира во делот 3.1А. Дobar развој воопшто е тоа што Законот за ЈВФК беше усвоен од страна на Собранието на

Република Македонија во јули. Донесувањето на овој закон е од суштинско значење - и беше уште дури и предуслов - за успешна имплементација на Законот за ЈВФК во различни македонски институции. Новиот закон сега е поврзување за вклучување на останатите институции на централно ниво во проектот.

За време на ЕУ-твининг, кој траеше од април 2007 до јуни 2009 година, повеќето од 10-те пилот институции се запознаа со концептот на ЈВФК. Вклучувањето на мнозинството од овие институции може да се смета за добро. Секторот за ЈВФК и проектниот тим ќе сторат сè да се вклучат сите 25 институции во МРАР проектот и да ги водат при имплементација на новиот закон за ЈВФК. Сепак, вклучувањето на 15 нови институции може да не биде јасно за сите нив однапред. Треба да се очекува дека соработката со нив ќе понуди доволно шанси да заврши оваа задача успешно. Затоа, раководството на проектот е на мислење дека продолжувањето на проектот е гарантирано доволно. Состанокот на Советодавниот комитет на проектот во октомври ќе се искористи како официјално 'да/не'-момент на одлука на проектот.

Од јули 2009 година, има нов министер за финансии во кабинетот на македонската влада (г-дин Зоран Ставрески). За продолжување на проектот за ЈВФК, важно е да се вклучи министерот што е можно побрзо. Почетна средба со министерот и државниот секретар би можело да биде од суштинско значење за да се разјасни што се случува на полето на ЈВФК и да се разговара за предизвиците. Важно е да се повтори важноста на ЈВФК и значењето воопшто на силна финансиска функција во рамките на владата.

Состанокот на Советодавниот комитет на проектот (двапати годишно) ќе биде комбиниран со управен комитет (четири пати годишно). Двата комитети ќе имаат ист состав и ќе биде претседаван од македонскиот државниот секретар за финансии. Составот на Советодавниот комитет и/или Управниот комитет ќе биде како што следува:

Бр.	Институција	Име и презиме	Функција
1.	Министерство за финансии	Наташа Стојмановска	Државен секретар
2.	Холандско Министерство за финансии	Јос Наут	Проект лидер
3.	ЕВД - Агенцијата за меѓународен бизнис и соработка	Розалинд Бошло	Проект советник
4.	Министерство за финансии	Трајко Спасовски	Раководител на Сектор за ЈВФК
5.	Министерство за финансии		Раководител на сектор за правни и административни работи
6.	Министерство за образование и наука		Државен советник за буџет
7.	Министерство за труд и социјална политика	Дени Ѓорчевски	Раководител на сектор за буџет и финансии
8.	Управа за јавни приходи		
9.	Фонд за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија	Соња Бачовска	
10.	Собрание на Република Македонија	Богданка Поповска	Раководител на сектор за финансии
11.	Генерален Секретарија на Влада на Република Македонија	Оливија Попеска	Државен советник за внатрешна ревизија
12.	Министерство за одбрана	Зоран Темелковски	
13.	Министерство за	Тања Левајковиќ	Раководител на одделение за

	внатрешни работи		буџет, контрола и плаќање
14	Министерство за здравство	Ружица Бошнаковска	Раководител на сектор
15	Државен завод за статистика		Раководител на одделение за финансии
16	Агенција за катастар и недвижности	Ружа Цветановска	Раководител на Сектор за финансии и буџет
17.	Министерство за правда		
18.	Агенција за државни патишта	Љупка Аврамовска	
19	Холандска амбасада	Арлинда Идризи	Советник за финансиски прашања
20.	Секретаријат за европски прашања	Орхидеа Каљошевска	Државен советник

Со цел да се вклучат различни институции и да се има непосреден увид во процесот на МРАР активностите, избор е направен меѓу 25 пилот институции. Претставник од Делегацијата на ЕУ ќе присуствува на Советодавниот комитет за проектот и на управните комитети како набљудувач. Локаниот експерт ќе ги извести сите 25 пилот институции за резултатите од средбата.

Националната академија за финансии и економија и земајќа корисник ќе бидат одговорни за спроведување на проектот. Холандскиот тим ќе се состои од една лидер на проектот (г-дин Јос Наут), двајца менаџери (г-дин Михил Бекер и г-дин Вернер Деенен), разни (високи) експерти ангажирани на краток рок и локален експерт за обезбедување на експертиза и поддршка. Задачите на тимот на проектот се опишани во Генералниот план на проектот (MAT08/МК/9/2). Задачите не се промени оттогаш и се јасни за сите лица кои се вклучени.

За продолжување на проектот, холандската и македонската страна се на мислење дека е важно да се вклучи г-дин Вернер Деенен како менаџер за врски во проектот. Тој има големо искуство во оваа област и ги знае повеќето од македонските играчи кои се вклучени. Тој се здоби со значителен увид на локалната состојбата и има знаење за

содржината на активностите. Холандската страна ќе осигура дека неговите активности во МРАР проектот нема да се во судир со неговата дејност во Романија.

Конечниот модел на проектот се состои од четири резултати: а) почетна средба со министерот и Државниот секретар за да ги вклучи во проектот што е можно побрзо; б) различни активности за да се воспостават и зајакнат Секторите за финансиски прашања во 25 институции кои се вклучени, в) некои активности за зајакнување на капацитетот во доменот на ревизијата и г) активности за зајакнување на Секторот за ЈВФК.

3. Конечен модел на проектот

Резултат 0: Почеток

Активност 0.1 Почетен состанок со министерот и државниот секретар

Метод

- Од јули 2009 година, има нов министер за финансии во кабинетот на македонската влада (г-дин Зоран Ставрески). За проектот за ЈВФК, важно е да се вклучи министерот што е можно побрзо со цел да се обезбеди политичка поддршка и сопственост. Ова е важно затоа што проект се прошири на други институции и поради фактот дека сите промени се иницирани и координирани од Министерството за финансии. Почетна средба со министерот и државниот секретар е од суштинско значење за да се разјасни што се случува на полето на ЈВФК, да се дискутираат промените што ќе настанат и да се покажат политичките и не-политичките импликации. Важно е да се повтори важноста на ЈВФК, како критериум за ЕУ кој треба да се исполни пред отпочнување на преговорите за членство во ЕУ. Друг аспект е да се потенцира значењето на силна финансиска функција во рамките на Владата и сигурен и ефикасен систем за управување со јавните финансии.

За продолжување на проектот за ЈВФК, важно е да се вклучи министерот што е можно побрзо. Почетна средба со министерот и државниот секретар би можело да биде од суштинско значење за да се разјасни што се случува на полето на ЈВФК и да се разговара за предизвиците. Важно е да се повтори важноста на ЈВФК и значењето воопшто на силна финансиска функција во рамките на владата.

Период

- Средбата со министерот ќе биде - ако е можно - планирана во ист ден / во истата недела како и Советодавниот комитет на проектот (кој ќе се одржи на 21 октомври 2009).

Ресурси

- Двајца холандски експерти, два дена секој (заедно со Активност 0.2), односно 4 дена вкупно;
- Локалниот експерт;
- Усмени и писмени преводи.

Активност 0.2 Публицитет за отпочнување на проектот

Метод

- Како што е од клучно значење да се подигне свеста на проектот на сите нивоа во македонската Влада / општество, планирано е да бара публицитет на почетокот на МРАР-програмата со помош на Холандската амбасада во Скопје. Ова би можело да се направи на пример со прес-конференција.

Период

- Ова Активност може да биде закажана по средбата со министерот, веројатно на 22 октомври 2009 година.

Ресурси

- Двајца холандски експерти, два дена секој (заедно со Активност 0.1);
- Асистент на проектот;
- Усмени и писмени преводи

Резултат 0: Почеток					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 0.1	Недела 43	-	Не	Да	Октомври 2009
Активност	Недела 43	-	Не	Да	Октомври

0.2					2009
-----	--	--	--	--	------

Име на експерт	Работни денови во Холандија ¹	Работни денови во Македонија
Јос Хаут	1	3
Михил Бекер	3	3

Ден 1 во Македонија:	Ден 2 во Македонија:
- Состанок на Советодавниот комитет за проектот	- Почетен состанок со министерот и државниот секретар - Публицитет за отпочнување на проектот

Резултат 1

Воспоставување на Сектори за финансиски прашања (во рамките на 25-те институции на централно ниво) и ниво на правни работи

Активност 1.0 Посета на 25-те пилот институции

Метод

- Во јули 2009 година, на Законот за ЈВФК беше усвоен од страна на македонскиот парламент. Ова имплицира дека секторите за финансиски прашања треба да бидат воспоставени како средство за зајакнување на јавниот менаџмент и да се зајакне улогата на ресорните министерства. За време на посетата на високото раководство на 25-те институции, двајца холандски експерти ќе елаборираат што е променето како резултат на новиот закон, да ги направи институциите свесни за новите процедури и новите задачи за пилот институции и помогне на институциите со своите прашања. Исто така ќе се разговара и за воведувањето на менаџерска одговорност.

¹ За сите активности, буџетот (во прилог) дава подетални информации за времето кое треба да се помине во Холандија.

- Со цел да се постигне оваа цел, секоја институција ќе биде посетена од двајца холандски експерти во текот на 8 дена: првата недела, дискусии 3x3 дневно + 1x4 дневно = 13 дискусии / институции; втората недела: 3x3 дискусии на ден + 1x4 дискусија на ден = 13 дискусии / институции (вклучително и Државниот завод за ревизија).

Период

- Недела 46 and 48

Ресурси

- 2x2 холандски експерти: 2 експерти за време на првата недела, 2 за време на втората недела (т.е. 16 денови вкупно), еден од експертите веројатно ќе биде ист;
- Усмени и писмени преводи.

Точки на интерес

- Некои помали институции ќе се приклучат на состанокот на една од 25-те институции;
- Државниот завод за ревизија ќе има посебен состанок за да се информира за најновите случувања во МРАР-проектот.

Активност 1.0: Посета на 25-те пилот институции					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.0	Недела 46+48	-	Не	Да	Ноември 2009

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Јос Хаут	1	12
Експерт 2 - 3	0	5

Активност 1.1 Сектор за финансиски прашања – улога и значење

1.1A) Сектор за финансиски прашања – обука за новите 15 пилот институции

Метод

- Работа во новиот сектор за финансиски прашања, што е неговата улога, како работи секторот за финансиски прашања и што е неговаат важност. Ова треба да се појасни на оваа воведна обука. Дополнително внимание ќе се посвети на работата на под законите за ЈВФК, на законот за финансиска инспекција во јавниот сектор, на управувањето со ризик и на воведувањето на менаџерска одговорност.
- Обуката ќе ја водат двајца холандски експерти (кои работат во сектор за финансиски и економски прашања во Холандија) и ќе биде наменета за раководители и вработени во ново воспоставените сектори за финансиски прашања.
- 15 институции x 5 учесници = 75 учесници, поделени во 4 групи од по 15-20 особи.
- Дво дневна обука по група, двајца обучувачи по група.

Период

- 11-15 јануари 2010

Ресурси

- 2x2 холандски обучувачи во текот на 4 дена, т.е. 16 дена вкупно
- Усмени и писмени преводи

Активност 1.1: Обука за новите 15 пилот институции					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.1A	11-15 јануари	-	Не	Да	јануари 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија

Експерт 1-4	0	4
-------------	---	---

Ден 1 во Македонија	Ден 2 во Македонија	Ден 3 во Македонија	Ден 4 во Македонија
Група 1 (акт.1.1) Експерт 1+2	Група 1 (акт.1.1) Експерт 1+2	Група 3 (акт.1.1) Експерт 1+3	Група 3 (акт.1.1) Експерт 1+3
Група 2 (акт.1.1) Експерт 3+4	Група 2 (акт.1.1) Експерт 3+4	Група 4 (акт.1.1) Експерт 2+4	Група 4 (акт.1.1) Експерт 2+4

Активност 1.1Б Обука за Сектори за финансиски прашања за 10-те пилот институции (инволвирани во твининг проектот)

Метод

- Повторна обука за менаџментот и / или персоналот на 10-те институции кои веќе беа вклучени во твининг проектот. Во текот на оваа обука, двајца холандски експерти (кои работат во сектор за финансиски и економски прашања во Холандија) заедно со експерти од Секторот за ЈВФК ќе го промовираат новиот закон, под законските акти и ќе дискутираат за состојбите во различни институции.
- 10 институции x 2 учесници = 20 учесници
- 1 дневна обука, 1 група, 2 експерти

Период

- 14 декември 2009

Ресурси

- 2 холандски експерти за време на 1 ден (т.е. 2 дена вкупно).
- Усмени и писмени преводи

Активност 1.1Б: Обука за Сектори за финансиски прашања за 10 институции (инволвирани во твининг проектот)

	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.1B	14 декември '09	-	-	Да	декември 2009

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-2	0	2

Активност 1.1B Обука за управување со ризик

Метод

- Управувањето со ризикот е важна техника на финансиските сектори при работа во согласност со принципите на менаџерска отчетност и одговорност. Високото ниво на раководители од 15-те нови пилот институции и раководителите на секторите за финансиски прашања ќе добијат вовед во оваа тема. Двајца холандски експерти ќе одржат полудневна обука за управување со ризикот за раководители кои не учествувале во твинингот. Тие ќе го образложат општиот концепт на (холандскиот) моделот и финансиското управување.
- Обуката ќе се комбинира со активност 1.1A. Ова значи дека 75 учесници (поделени во четири групи) ќе имаат полудневна обука за управување со ризик по нивната обука за улогата и значењето на секторите за финансиски прашања.
- Полудневна обука, 4 групи, двајца (нови) холандски експерти по група.

Период

11-15 јануари 2010.

Ресурси

- Двајца холандски експерти, 2 дена (т.е. 4 дена вкупно)
- Усмени и писмени преводи

Активност 1.1В: Обука за управување со ризик					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.1В	11-15 јануари	-	Не	Да	јануари 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-2	0	3

Активност 1.2 Развивање на интерни акти (процедури) во рамки на институциите

- Внатрешни акти треба да се направат и спроведат со цел да се имаат систем за процедури кој ќе функционира правилно. Ова овозможува контролите да бидат на вистинското место и обезбедува ефикасно и ефективно управување.
- Секторот за ЈВФК треба да игра главна улога во координацијата и стимулирање на овој процес. Последните неколку години, секторот за ЈВФК посетуваше некои основни обуки за развој и пишување на интерни акти и процедури. Со цел да се управува и води таков процес, корисно е секторот за ЈВФК да има и некои дополнителни обуки.

Активност 1.2А Обука за интерни акти за новите 15 институции

Метод

- Двајца холандски експерти ќе одржат едно дневна обука (Ден 1) на четири македонски експерти. Целта на обуката е да се разговара со македонските експерти како тие самите можат да одржат обука за 'развој на интерни акти'.
- Откако македонските експерти ќе се обучат да бидат обучувачи, ќе има три пленарни состаноци со персоналот на 15-те нови институции (тројца претставници

од сите). Целта на средбите е да се обучи персоналот на 15-те нови институции за да ги развијат своите интерни акти. Ќе има три групи (по 15 претставници).

- 2 ден, двајца холандски експерти ќе одржат обука за 'развој на интерни акти' (една група, еден ден). Македонските експерти (обучени на ден 1) ќе присуствуваат на оваа обука исто така.
- 3 ден, две различни групи ќе бидат обучени од две холандско-македонски двојки.

Период

- 1 недела од февруари (1-5 февруари 2010).

Ресурси

- Двајца холандски експерти, 3 дена (т.е. 6 дена вкупно)
- Усмени и писмени преводи

Активност 1.2А: Обука за развој на интерни акти					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.2А	1-5 февруари	-	Не	Да	февруари 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-2	0	3

Ден 1 во Македонија	Ден 2 во Македонија	Ден 3 во Македонија
Обука 4 МК експерти Експерти од Холандија-Холандија	Група 1 Експерти од Холандија-Холандија	Група 2 Експерти од Холандија-Македонија

		Група 3 Експерти од Холандија- Македонија
--	--	---

Активност 1.2Б Состанок ‘развој на интерни акти’ со новите 15 институции

Метод

- Двајца холандски експерти и персоналот на Секторот за ЈВФК ќе има средба со 15-те институции (2 групи, еден ден по група, макс. група од 25 учесници) за да се провери напредокот во однос на развојот на процедури за интерните акти. Главното прашање кое треба да се одговори ќе биде: дали 15 институции успеваат да произведат интерни акти и како може да се подобри процесот?

Период

- 10/11 мај 2010

Ресурси

- 2 холандски експерти, 2 дена (т.е. 4 дена вкупно);
- Превод за време на посетата и преведувачки капацитети.

Активност 1.2Б: Состанок ‘развој на интерни акти’ со 15 институции					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.2В	10+11 мај	-	Не	Да	мај 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија

Експерт 1-2	0	2
-------------	---	---

Активност 1.3 Имплементација (работење според новите стандарди)

- Откако интерните акти ќе бидат развиени, тие треба да се имплементираат. Различни мисии ќе се одржат за да се разговора дали институциите веќе работат според новите интерни акти, како може да се направат подобрувања, и да се помогне во процесот на имплементација.

Активност 1.3А Состанок за имплементација со 10 институции

Метод

- Двајца холандски експерти - заедно со вработени од Секторот за ЈВФК – ќе имаат состанок со 10-те институции да им се помогне во процесот на имплементација.
- 1 група, 1 ден, 2 експерти, 10 институции, 2 учесници секој (вкупно 20 учесници)

Период

- 15 декември 2009 (комбинирано со мисија 1.1Б).

Ресурси

- 2 холандски експерти, еден ден (т.е. 2 дена вкупно)
- Усмени и писмени преводи.

Точки на интерес

- Темата "административни процедури", исто така ќе бидат дел од дискусиите.
- Како што содржината на оваа мисија се разликува од мисија 1.1Б, ќе бидат потребни различни експерти.

Активност 1.3А: Состанок за имплементација со 10 институции

--	--	--	--	--	--

	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.3А	15 декември	-	Не	Да	декември 2009

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-2	0	1

Активност 1.3Б Последователна мисија за имплементација за 10 институции.

Метод

- Двајца холандски експерти ќе имаат последователна средба со 10 институции за да помогне во процесот на имплементација;
- 2 холандски експерти, 4 работни дена (т.е. состанок со 2 или 3 институции на ден)

Ресурси

- 2 холандски експерти, 4 работни дена (т.е. 8 дена вкупно)
- Превод

Период

- 22-26 март 2010

Активност 1.3Б: Последователен состанок за имплементација со 10 институции					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.3Б	22-26 март '10	-	Не	Да	март 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-2	0	4

Активност 1.3В Флексибилни последователни мисии за имплементација за 10-те пилот институции

Метод

- Како што е од суштинско значење да се разговара за процесот на имплементација со институциите во неколку наврати во текот на годината, може да биде пожелно да се има неколку последователни мисии со цел да им помогне на 10-те институции во процесот на имплементација;
- 2 холандски експерти, 4 работни дена (т.е. состанок со 2 или 3 институции на ден, кога ќе биде потребно), 3 мисии

Ресурси

- 2 холандски експерти, 4 работни дена, 5 различни мисии (т.е. 5x8=40 денови вкупно).
- Превод

Период

- Една од мисите може да биде во септември 2010
- Останатите три мисии: кога ќе биде потребно.

Активност 1.3В: незадолжителна последователна средба за имплементација со 10-те институции

	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 1.3В	септември 2010 и кога е потребно	-	Не	Да	ноември 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-10	0	4

Активност 1.3Г Прва мисија за имплементација за 15-те пилот институции

Метод

- На 15-те 'нови' институции им се помогна како да ги развијат нивните интерни акти и процедури. За време на оваа мисија (мисија 1.3Г) институциите ќе бидат потпомогнати со процесот на имплементација. Затоа, секоја нова институција ќе биде посетена од двајца холандски експерти.
- 2 холандски експерти, 5 работни дена, 3 институции на ден.

Ресурси

- 2 холандски експерти, 5 работни дена (т.е.10 дена вкупно)

Период

- 13-17 септември 2010, ако е можно во комбинација со активност 1.3В.

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-2	0	5

Резултат 2

Зајакнување на развојниот капацитет во областа на ревизија

- Постои долгорочна традиција за обуки во областа на внатрешната ревизија. Важно е да се продолжи обуката на вештини.
- Исто така важно е да се воспостави сопствен капацитет за обуки и да се користат меѓу колегијални обуки. Затоа, неопходно е да се обучат тренери. Понатаму, ревизорите - особено оние кои се поврзани со формирањето на сектори за финансиски прашања - треба да ги развијат своите 'меки вештини "со цел да станат партнер на раководството. Акцентот на обуката ќе се стави повеќе на вештини отколку на знаење.

Активност 2.1 Обука за вештини да се стане партнер за раководството

Метод

- Оваа обука е наменета за ревизори кои не биле обучени во оваа област до сега (на пример, нови вработени). Обуката треба да се состои од следниве модули:
 - а) Основи на пишување (записник од состаноци и писма)
 - б) Пишување извештај и вештини на презентирање
 - в) Вештини на комуникација и советување

Обука а) и б) основи на пишување, пишување извештај и вештини за комуникација

- Обуките а) и б) ќе траат 2,5 дена, тие можат да се комбинираат во една недела (5 дена).
- Двајца холандски тренери за обука а) и двајца холандски тренери за обука б)
- 4 различни групи на ревизори (макс. 25 учесници по група) ќе ја следат оваа обука од една недела.

Период

- Две групи на пролет (12-16 април)
- Две групи во доцна пролет (треба да се одреди датум)

Ресурси

- 4 холандски тренери, 5 дена (2 групи на пролет),
- 4 холандски тренери, 5 дена (2 групи во доцна пролет)
- Вкупно: 40 дена
- Усмени и писмени преводи

Активност 2.1 А и Б: Обука за вештини за да се стане партнер на раководството					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 2.1 А/Б	12-16 април '10	-	Не	Да	пролет 2010

Активност 2.1 А/Б	Доцна пролет	-	Не	Да	пролет 2010
----------------------	-----------------	---	----	----	-------------

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-4	0	5

<u>Ден 1</u>	<u>Ден 2</u>	<u>Ден 3</u>	<u>Ден 4</u>	<u>Ден 5</u>
утро	утро	утро	утро	утро
Група 1 Обука А Експерт 1+2	Група 1 Обука А Експерт 1+2	Група 1 Обука А Експерт 1+2	Група 1 Обука Б Експерт 3+4	Група 1 Обука Б Експерт 3+4
Група 2 Обука Б Експерт 3+4	Група 2 Обука Б Експерт 3+4	Група 2 Обука Б Експерт 3+4	Група 2 Обука А Експерт 1+2	Група 2 Обука А Експерт 1+2
попладне	попладне	попладне	попладне	попладне
Група 1 Обука А Експерт 1+2	Група 1 Обука А Експерт 1+2	Група 1 Обука Б Експерт 3+4	Група 1 Обука Б Експерт 3+4	Група 1 Обука Б Експерт 3+4
Група 2 Обука Б Експерт 3+4	Група 2 Обука Б Експерт 3+4	Група 2 Обука А Експерт 1+2	Група 2 Обука А Експерт 1+2	Група 2 Обука А Експерт 1+2

Обука в) вештини на комуникација и советување

- 2 x 2 холандски тренери ќе обучат 4 групи (во една недела)
- Секоја група ќе има обука од по 2.5 дена

- Обуката ќе биде во октомври/ ноември 2010.
- Број на учесници: +/- 75, т.е. 75/4 = макс. 20 по група.

Период

Октомври/ноември 2010 (треба да се одреди датум)

Ресурси

- 4 холандски тренер, 5 дена (т.е. 20 дена)
- Усмени и писмени преводи.

Активност 2.1В: Вештини на комуникација и советување					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 2.1 В	Окт/ноем. '10	-	-	Да	Ноем. 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1-4	0	5

Ден 1	Ден 2	Ден 3	Ден 4	Ден 5
утро	утро	утро	утро	утро
Група 1 Експерт 1+2	Група 1 Експерт 1+2	Група 1 Експерт 1+2	Група 3 Експерт 1+2	Група 3 Експерт 1+2
Група 2 Експерт 3+4	Група 2 Експерт 3+4	Група 2 Експерт 3+4	Група 4 Експерт 3+4	Група 4 Експерт 3+4
попладне	попладне	попладне	попладне	попладне
Група 1	Група 1	Група 3	Група 3	Група 3

Експерт 1+2	Експерт 1+2	Експерт 1+2	Експерт 1+2	Експерт 1+2
Група 2	Група 2	Група 4	Група 4	Група 4
Експерт 3+4	Експерт 3+4	Експерт 3+4	Експерт 3+4	Експерт 3+4

Активност 2.2 Дидактички вештини

Метод

- 15-20 ревизори ќе бидат одбрани да станат обучувачи на полето на својата професија ревизија за македонските колеги или нови вработени.
- Една група, 4 дена, двајца експерти, макс. 25 учесници во група

Период

- 25-29 јануари 2010

Ресурси

- 2 експерти, 4 дена (т.е. 8 дена вкупно)
- Посебна комуникација и услови за обука / камери и сл.
- Усмени и писмени преводи

Активност 2.2: Дидактички вештини					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 2.2	25-29 јануари '10	-	-	Да	јануари 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Експерт 1	0	5
Експерт 2	0	5

Резултат 3

Зајакнување на Секторот за ЈВФК

- Секторот за ЈВФК треба да биде мотор за процесот на промени и имплементација. Друга важна функција е да стане центар на експертиза за прашања поврзани со јавниот финансиски менаџмент. Затоа на вработените во Секторот за ЈВФК треба да имаат знаење (компетентност) како и вештини да ја извршат оваа улога на иницирање и стимулирање. Во пракса тоа значи дека вработените треба да имаат знаење и да бидат обучени во сите други компоненти, како и вештини да ги водат и да им помагаат на вработените во други организации во оваа област.

Активност 3.1 Assistance for managing aspects and practical work

Метод

- Од време на време, тоа е корисно за македонската страна за да може да разговара со некои холандски експерти за сите видови на аспекти на управување со работата како и практичната работа на Секторот за ЈВФК. Затоа, 5 мисии ќе бидат планирани со цел да се помогне на македонската страна со (на пример) нивните стратешки планови, годишните извештаи и извештаите за напредок.
- 6 мисии x 2 експерти x 3 дена или 4 дена (вклучувајќи 1 мисија што се одржа во јули, види подолу)

Период

- Првата мисија веќе се одржа од 21 до 24 јули (од Јан ван Туинен и Вим Коој). Освен зајакнувањето на основното знаење за ЈВФК и процесите (чекори) на стратешко планирање, за време на мисијата се разговараше и на следниве работи:
 - Да се има јасни ставови за ЈВФК во стратешките планови на ресорните министерства (вклучувајќи го и Министерството за финансии) и институциите. До сега ваквите ставови не постоеја.
 - Подобрување на стратешкиот план за 2010 година на Секторот за ЈВФК на Министерството за финансии (ОЦХ) да го направат да биде основа за

Почетниот извештај со работниот план за MATRA проектната програма (MPAP).

- Градење на однос помеѓу деловите на ЈВФК од годишните стратешки планови на ресорните министерства и институции и стратешкиот годишен план на Секторот за ЈВФК (ОЦХ).
- Втората мисија е закажана за 11-ти до 14 ноември. За време на оваа мисија се планира Јан ван Туинен и Вим Коој да ја финализираат темата на "стратешко планирање" (што беше направено со информациите кои ги добија учесниците на обуката во јули 2009), преводот на стратешкиот план во SMART оперативен работен план, и презентација на прирачник што помага да се воспостават сектори за финансиски прашања во Република Македонија.
- Другите мисии ќе бидат планирани кога ќе биде потребно.

Ресурси

- 5 мисии, двајца експерти по мисија од три дена (т.е. 30 дена вкупно)

Активност 3.1: Помош за аспектите на управување и менаџерска работа					
	Очекуван датум	Почнува на	Завршено	Во тек	Планирано завршување
Активност 3.1а	21-24 јули	21 јули	Да	-	24 јули '09
Активност 3.1б	11-14 Ноем. '09	-	Не	Да	Ноем. 2009
Активност 3.1в-ѓ	-	-	Не	Да	Ноем. 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија
Јан ван Туинен (акт. 3.1а)	0	4

Вим Коој (акт. 3.1а)	0	4
Јан ван Туинен (акт. 3.1б)	0	4
Вим Коој (акт. 3.1б)	0	4
Експерти 5-12 (акт. 3.1в-ф)	0	4

Активност 3.2 Студиска посета во Холандија

Метод

- Студиска посета за 6 (нови) вработени во Секторот за ЈВФК ќе биде организирана со цел да се покријат сите аспекти за кои имало обуки во Македонија од страна на холандските експерти. Посетата би требало да ги покрие најважните аспекти за јавниот финансиски менаџмент како и внатрешна ревизија.

Период

- 4 дена, мај/јуни 2010

Ресурси

- Еден холандски експерт да ја води студиската посета во Хаг.

Точки на интерес

- Учесниците мора за зборуваат и разбираат англиски јазик.

Активност 3.3 Завршна мисија

Метод

За завршната мисија, шест холандски експерти (проектниот тим и некои клучни експерти) ќе дојдат во Скопје, 3 дена. Идејата е да има завршен семинар кога ќе може да се претстават резултатите од проектот.

Период

Декември 2010

Име на експерт	Работни денови во Холандија	Работни денови во Македонија

Експерт 1-6	0	3
-------------	---	---

Апнех 1: Хронолошка временска рамка

	<u>Период</u>	<u>Активност</u>	<u>Мисија</u>
	Мај 2009		
	1 мај		Почеток на проектот
	Септември		
	9-11 септември 2009		Почетна мисија
	Јули 2009		
	21-24 јули 2009	3.1A	Помош за аспекти на менаџирање & практична работа
	Октомври 2009		
1.	Недела 43 (20-21 октомври 2009)	0.1 и 0.2	Почетен состанок (министер и публицитет)
	Ноември 2009		
2.	Недела 46+48	1.0	Посета на 25 пилот институции
	Декември 2009		
3.	14 декември 2009	1.1B	Сектор за финансиски прашања, обука за 10 институции
4.	15 декември 2009	1.3A	Мисија за имплементација со 10 институции

	Јануари 2010		
5.	11-15 јануари	1.1A	Сектор за финансиски прашања, обука за 15 институции
6.	11-15 јануари	1.1B	Обука за управување со ризик
7.	25-29 јануари	2.2	Дидактички вештини
	Февруари 2010		
7.	Недела 5 (1-5 February)	1.2A	Обука за пишување интерни акти
	Март 2010		
	22-26 март	1.3Б	Последователни мисии за имплементација за 10-те пилот институции
	Април 2010		
8.	12-16 април	2.1 A/Б (1)	Обука за вештини да се стане партнер на раководството
	Мај 2010		
9.	10 и 11 мај	1.2B	Состанок 'развој на интерни акти за 15 институции'
	Јуни 2010		
	Мај/јуни	3.2	Студиска посета во Хаг
	Септември 2010		
10	13-17 септември	1.3Г	Прва мисија за имплементација за 15

			институции
11.	Септември	1.3В	Флексибилни последователни мисии за имплементација за 10-те пилот институции
	Декември 2010		
	Декември 2010		Завршна мисија
	Да се одреди		
12.	Секои три месеци		Состанок на Советодавен комитет за проектот или Управен комитет
13.	Кога ќе биде потребно	1.3В	Последователна мисија за имплементација (можност)
14.	Доцна пролет 2010	2.1 А/Б (2)	Обука за вештини да се стане партнер на раководството
15.	Октомври/ноември 2010	2.1В	Вештини за комуникација и советување
16.	Кога ќе биде потребно	3.1Б	Помош за аспектите на менаџирање & практична работа
17.	Кога ќе биде потребно	3.1В	Помош за аспектите на менаџирање & практична работа
18.	Кога ќе биде потребно	3.1Г	Помош за аспектите на менаџирање & практична работа
19.	Кога ќе биде потребно	3.1Д	Помош за аспектите на менаџирање & практична работа